

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

21100, м. Вінниця, вул. Соборна, 59,
тел. 59-50-00, ф. 59-51-01, E-mail: vinrada@vmr.gov.ua

31.03.2017 № КО-01-24433/Р-00-10

На № КО-01-24433 від 20.03.2017

Сандул Роман Олексійович

roma.sandul.98@mail.ru

Виконавчими органами Вінницької міської ради розглянуто петицію щодо внесення пропозиції про обмеження продажу алкогольними напоями у нічний час на території м. Вінниці. За результатами розгляду питань висвітлених у петиції та проведеного аналізу нормативно правових актів України, що регулюють правовідносини у даній сфері, повідомляю наступне.

Частиною 2 ст.19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень, та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до ч. 1 ст.144 Конституції України, органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Частинами 1, 3 ст.140 Конституції України встановлено, що місцеве самоврядування здійснюється в межах Конституції і законів України в порядку, встановленому законом. Вказані норми дублюються й в інших нормативно-правових актах, зокрема у ст.ст. 10,25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Прийняття рішення щодо обмеження продажу алкогольними напоями у нічний час має ознаки регуляторного акту, оскільки у разі його прийняття буде поширювати свою дію на невизначене коло осіб, застосовуватись неодноразово, встановлювати, змінювати чи припиняти норми права.

Порядок та умови продажу алкогольних та слабоалкогольних напоїв чітко визначені Законом України «Про державне регулювання виробництва, обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», аналіз норм якого свідчить про те, що до компетенції міської ради не відноситься право на встановлення постійних обмежень у часі щодо продажу алкоголю.

Система управління якістю сертифікована на відповідність ISO 9001:2008

сертифікат № FS 515512

У відповідності до ст. 15 вищевказаного Закону, роздрібна торгівля алкогольними напоями (крім столових вин) або тютюновими виробами може здійснюватися суб'єктами господарювання всіх форм власності, у тому числі їх виробниками, за наявності у них ліцензій. Відповідно до ст. 15-1 Закону України «Про державне регулювання виробництва, обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», обмеження шкідливого впливу споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів здійснюється шляхом реалізації правових (законодавчих), економічних, медичних та адміністративних заходів, а саме: пропаганди здорового способу життя, вільного від споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів; включення до загальноосвітніх програм та професійних освітніх програм усіх навчальних закладів України незалежно від форми власності положень про шкідливий вплив споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів на організм людини, а також про переваги здорового способу життя; створення економічних та правових умов, що сприяють зменшенню споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів; охорони права тих, хто не курить, жити в середовищі, вільному від тютюнового диму; інформування про шкоду надмірного споживання алкогольних напоїв та шкідливість вживання тютюнових виробів та про рівні вмісту смол та нікотину в димі сигарети; лікування алкогольної та тютюнової залежності; протидії незаконному ввезенню та обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів; охорони фізичного здоров'я людини; пропаганди родинно-сімейних традицій та виховання здорової дитини.

Даний перелік обмежень є вичерпним. Жодних постійних обмежень у часі щодо реалізації алкогольних та слабоалкогольних напоїв, вказаним Законом не встановлено.

Відповідно до ч. 9 ст. 15-2, ч. 3 ст. 15-3 вищевказаного Закону, на час проведення масових заходів сільські, селищні та міські ради в межах відповідної адміністративної території можуть заборонити або обмежити споживання пива (крім пива у пластиковій тарі), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та куріння тютюнових виробів.

Тобто, відповідно до Закону, орган місцевого самоврядування може заборонити або обмежити споживання і продаж алкогольних напоїв лише на час проведення масових заходів, а не на постійній основі в нічну пору доби, як то запропоновано у петиції.

Відповідно до ст. 19 Конституції України правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відтак, у випадку прийняття подібного рішення, суб'єкти господарювання будуть обмежені в реалізації своїх законних прав щодо заняття підприємницькою діяльністю, оскільки таке рішення неправомірно обмежить конкуренцію у підприємницькій діяльності, що виходить за межі повноважень міської ради, чим грубо буде порушено приписи ч. 2 ст. 19, ч. 1 ст. 144 Конституції України.

Пряма заборона на реалізацію алкогольних напоїв у нічний час нормативно-правовими актами України **не передбачена**, відтак прийняття рішень щодо заборони торгівлі алкогольними, слабоалкогольними напоями та пивом у нічний час у м. Вінниці, знаходиться за межами компетенції Вінницької міської ради.

Дане питання може бути вирішено лише у випадку, коли на законодавчому рівні, органам місцевого самоврядування буде надано право в межах відповідної адміністративної території вводити додаткові обмеження щодо місць та часу продажу алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива.

Акцентую увагу на тому, що рішення про обмеження реалізації алкогольних слабоалкогольних напоїв та пива у стаціонарних об'єктах торгівлі були прийняті деякими органами місцевого самоврядування у Хмельницькій, Тернопільській, Дніпропетровській та Івано – Франківській областях.

Проте, протягом 2015 - 2016 рр. усі вищевказані рішення органів місцевого самоврядування щодо обмеження реалізації господарюючими суб'єктами алкогольних напоїв, визнані протиправними та скасовані в судовому порядку в силу відсутності повноважень органів місцевого самоврядування на такі обмеження (справа № 601/1769/14-а; справа № 190/1260/15-а(2а/190/27/15); справа №343/837/16-а; справа №2а-54/10).

Аналогічна ситуація з прийнятим рішенням Київської міської ради про обмеження реалізації алкогольних напоїв в нічну пору доби, на яке Регіональним відділенням Антимонопольного комітету України підготовлено позов про оскарження вищевказаного рішення.

Враховуючи вищевикладене, відповідно до загальних норм пріоритету законів над підзаконними актами, беручи до уваги ту обставину, що заборона на продаж товарів, зокрема алкогольних напоїв у нічний час нормативно-правовими актами України не передбачена, рішення міської ради щодо заборони торгівлі алкогольними, слабоалкогольними напоями та пивом у нічний час на території м. Вінниці, у випадку його прийняття, буде в подальшому визнане протиправним та скасованим в судовому порядку, що підтверджується вищевказаною судовою практикою.

Заступник міського голови

Сергій Тимошук